

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum per indulgentiam possit aliquid remitti de pœna satisfactoria? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

cum qua non potest esse peccatorum remissio: & ideo vnum peccatum sine altero remitti non potest. Sed excommunicationes non habent aliquam talem connexionem, nec iterum absolutio ab excommunicatione impeditur, propter voluntatis contrarietatem, ut dictum est *. Et ideo ratio non sequitur.

* hoc eodem art. et ar. p^{re}ced.

Ad secundum dicendum, quod sicut pluribus de causis erat aliquis extra Ecclesiam: ita possibile est quod ista separatio remoueat quantum ad vnam causam, & maneat quantum ad alteram.

QVÆST. XXV.

De indulgentia secundum se, in tres articulos diuisa.

de materia, cap. quod autem, et c. nostro, de poenit. & remiss.

Consequenter considerandum est de indulgentia. Et primo de ea secundum se. Secundo, de facientibus indulgentiam. Tertio, de recipientibus eam.

- ¶ Circa primum queruntur tria.
- ¶ Primo, vtrum per indulgentiam possit aliquid remitti de poena satisfactoria?
- ¶ Secundo, vtrum indulgentia tantum valeant quantum pronuntiantur?
- ¶ Tertio, vtrum pro temporali subsidio sit indulgentia facienda?

ARTIC. I.

Vtrum per indulgentiam possit aliquid remitti de poena satisfactoria?

97 Tho. 4 d. 20. q. 1. ar. 3. q. 1. c. seq. * gloss. or. ibid.

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod per indulgentiam non possit aliquid remitti de poena satisfactoria. Quia super illud 2. Timoth. 2. Neque seipsum non potest, dicit gloss. * quod faceret, si illa sua non impletet. Sed ipse dixit Deut. 25. Secundum mensuram delicti erit & plagarum modus. Ergo non potest aliquid remitti de poena satisfactionis, quod xata secundum quantitatem culpae.

¶ 2 Præterea, Inferior non potest absolute ab eo, ad quod superior obligauit. Sed Deus in absoluto a culpa, obligat ad poenam temporalem, ut dicit Hugo

Hugo ¶ de S. Viſt. Ergo nullus homo poteſt abſolue-
re a poena illa, aliquid inde dimittendo.

† in 17. c.
5. ſum. &
Senter. 4.
c. 11.

¶ 3 Præterea, Hoc ad poteſtatem excellentiæ
pertinet, vt ſine ſacramentis effectus ſacramentorum
tradatur. Sed nullus habet poteſtatem excellentiæ
in ſacramentis, niſi Chriſtus. Cùm ergo ſatisfactio ſit
pars ſacramenti poenitentiae, operans ad diſmiſſionem
poenæ debiti, videtur quòd nullus homo purus poſſit
dimittere debitum poenæ ſine ſatisfactione.

¶ 4 Præterea, Poteſtas miniſtris Eccleſiæ non
eſt tradita in deſtructionem, ſed in ædificationem.
Sed hoc ad deſtructionem pertineret, ſi ſatisfactio,
quæ ad utilitatem noſtram inducta eſt, in quantum
remedium præbet, tolleretur. Ergo poteſtas miniſtro-
rum eccleſiæ ad hoc ſe non extendit.

SED contra, 2. ad Corinth. 2. Nam & ego quod
donavi, ſi quid donavi, propter vos in perſona Chri-
ſti: gl. * id eſt, ac ſi Chriſtus donaveſſet. Sed Chriſtus
poteſt relaxare abſque omni ſatisfactione poenam,
peccati: vt patet Ioan. 8. de muliere adultera. Ergo
& Paulus potuit. Ergo & Papa poteſt, qui non eſt
minoris poteſtatis in Eccleſia, quam Paulus fuit.

gloſ. in
1. ibid.

Heb. 5.

¶ Præterea, Eccleſia vniuerſalis non poteſt errare;
quia ille qui in omnibus exauditus eſt pro ſua re-
verentia, dixit Petro, ſuper cuius confeſſione Eccle-
ſia fundata eſt, Ego rogavi pro te, vt non deficiat
fides tua; Luc. 22. Sed eccleſia vniuerſalis indulgentias
approbat, & facit. Ergo indulgentiæ aliquid valent.

RESPONDEO dicendum, quòd ab omnibus con-
ceditur indulgentias aliquid valere: quia impium eſt
ſeſe dicere, quòd Eccleſia aliquid vane faceret. Sed
quidam dicunt quòd non valent ad abſoluendum a
reatu poenæ, quam quis in Purgatorio ſecundum iudi-
cium Dei meretur: ſed valent ad abſoluendum ab
obligatione, qua ſacerdos obligavit poenitentem ad
poenam aliquam, vel ad quamſetiam ordinatur ex Ca-
nonum ſtatutis. Sed hæc opinio non videtur vera. Pri-
mo, quia eſt expreſſe contra privilegium Petro datū,
cui

Matt. 16.

cui dictum est *, vt quod in terra remitteret, in celo remitteretur. Vnde remissio quæ fit quantum ad forum ecclesiæ, valet etiam quantum ad forum Dei. Et præterea, ecclesia huiusmodi indulgentias faciens, magis damnificaret, quam adiuuaret: quia remitteret ad grauiores pœnas, scilicet purgatorij, absoluedo à pœnitentijs iniunctis.

Et idèd aliter dicendum est, quòd valent & quantum ad forum ecclesiæ, & quantum ad iudicium Dei, ad remissionem pœnæ residuæ post contritionem & absolutionem, & confessionem, siue sit iniuncta, siue non. Ratio autem quare valere possint, est vnitas corporis mystici, in qua multi in operibus pœnitentiæ supererogauerunt ad mensuram debitorum suorum, & multas etiam tribulationes iniustas suslinerunt patienter, per quas multitudo pœnarum poterat expiri, si eis deberetur: quorum meritorum tanta est copia, quòd omnem pœnam debitam nunc viuentibus excedunt, & præcipue propter meritum Christi: quòd et si in sacramentis includitur, non tamen efficacia eius in sacramentis includitur, sed sua infinitate excelsa

9. 13. a. 2.

efficaciam sacramentorum. Dictum est * autem supra, quòd vnus pro alio satisfacere potest. Sancti autem in quibus superabundantia operum satisfactionem inuenitur, non determinate pro isto qui remissionem indiget, huiusmodi opera fecerunt, aliàs absque communi indulgentia remissionem consequeretur; sed communiter pro tota ecclesia: sicut Apostolus ait se adimplere ea quæ defunt passionum Christi in corpore suo pro ecclesia, ad quam scribit Coloss. 1. & sic prædicta * merita sunt communia totius ecclesiæ. Ex parte quæ sunt alicuius multitudinis communia, distribuuntur singulis de multitudine, secundum arbitrium eius, qui multitudini præest. Vnde sicut alicui consequeretur remissionem pœnæ, si alius pro eo satisfecisset: ita si sibi satisfactio alterius per eum qui potest, distribuatur.

* in istemet 107.

9. 13. a. 2.

Ad primum ergo dicendum, quòd remissio, quæ fit

per indulgentias fit, non tollit quantitatem pœnæ ad culpam: quia pro culpa vnius, alius sponte pœnam sustinuit, vt dictum est *.

*in corp.
art.*

Ad secundum dicendum, quòd ille qui indulgentias suscipit, non absolvitur, simpliciter loquendo, à debito pœnæ, sed datur sibi vnde debitum soluat.

Ad tertium dicendum, quòd effectus sacramentalis absolutionis est diminutio reatus: & hic effectus non inducitur per indulgentias, sed pro eo faciens indulgentias soluit pœnam, quam debuit, de bonis Ecclesiæ communibus: vt ex dictis patet *.

*in corp.
art.*

Ad quartum dicendum, quòd maius remedium præbeatur contra peccata vitanda ex gratia, quam ex assuetudine nostrorum operum. Et quia ex affectu, quem accipiens indulgentias concipit ad causam, pro qua indulgentia datur, ad gratiam disponitur: idè etiam per indulgentias remedium ad peccata vitanda datur, & ita non est in destructionem indulgentias dare, nisi inordinate dentur. Tamen consulendum est eis qui indulgentias consequuntur, ne propter hoc ab operibus pœnitentiæ iniunctis abstineant, vt etiã ex his remedium cõsequantur, quamuis à debito pœnæ essent immunes & præcipue quia quandoque sunt plurimum debitores, quam credant.

ARTIC. II.

Virum indulgentia tantum valeant, quantum pronuntiantur?

98

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quòd indulgentiæ non tantum valeant, quantum pronuntiantur. Indulgentiæ enim non habent effectum nisi ex vi clauium. sed ex vi clauium non potest habens clauem dimittere de pœna peccati, nisi aliquid determinatum, considerata quantitate peccati & contritionis pœnitentis. Ergo cum indulgentiæ fiant pro * libito instituentis indulgentiam, videtur quòd non valeant tantum, quantum pronuntiantur.

** Al. debito.*

¶ Præterea, Per debitum pœnæ homo à gloriæ adeptione retardatur, quam summe appetere debet.

Sed